

Onnistuneita esimerkkejä kestävän ruokajärjestelmän edistämisestä – yhteistyö ja uudet ratkaisut esillä kansainvälisessä webinaarissa

21.1.2025

FOODPathS-projektin marraskuussa 2024 järjestämä webinaarissa ”Inspiring food system cases” esitettiin konkreettisia esimerkkejä kestävän ruokajärjestelmän kehittämisestä eri toimijoiden, kuten tutkijoiden, yritysten, kansalaisjärjestöjen ja poliittisten päättäjien, näkökulmasta. Tilaisuuden tavoitteena oli jakaa onnistuneita käytännön ratkaisuja sekä pohtia yhteistyön merkitystä kestävän ruokajärjestelmän systeemitason muutosten aikaansaamisessa.

Inspiroivia esimerkkejä

Maurine Mamès (INRAE) esitteli tutkimustaan, joka perustuu 52 eurooppalaisen kestävää ruokajärjestelmää edistävien esimerkkitapausten kartoitukseen. Hän painotti yhteistyön ja kumppanuuksien keskeistä roolia kestävyystavoitteiden saavuttamisessa ja korosti, että eri toimijoiden väliset avoimet prosessit sekä Co-creation-mallit (yhteiskehittäminen) lisäävät onnistumismahdollisuuksia. Mamès nosti esiin myös tarpeen integroida yksityisen sektorin eri toimijat vahvemmin mukaan ruokajärjestelmän kehittämiseen.

Konkreettisia esimerkkejä yhteistyön onnistumisista esittelivät myös **Lorenza Lirosi (Food Drink Europe)**, **Louise Johansen (Vegetarian Society of Denmark, CLEVERFOOD-projekti)** ja **Anna Bruen (ICLEI)**. Lirosi toi esille julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuusmalliesimerkkejä sekä Living Lab -toimintamallit, joissa

yksityisen sektorin markkinaymmärrys ja innovaatiotyö yhdistyvät julkisen sektorin resursseihin ja pitkän aikavälin tavoitteisiin. Hän painotti, että tällaiset yhteistyömallit voivat vauhdittaa kestävien ruokajärjestelmien kehitystä käytännön tasolla.

Johansen puolestaan esitteli Tanskan kansallista kasvipohjaisen ruokavalion toimintasuunnitelmaa, jonka tavoitteena on lisätä kasvipohjaisen ruoan tuotantoa ja kulutusta (Ministry of Food, Agriculture and Fisheries of Denmark, 2023). Hän kertoi, että suunnitelma on kokonaisvaltainen ja kattaa koulutuksen, julkisten ruokapalveluiden kehittämisen sekä tutkimus- ja innovaatioinvestoinnit. Esityksessä nousi esille, että Tanskan malli voi toimia inspiraationa muille maille, jotka harkitsevat käytännönläheisiä kansallisia suunnitelmia kestävän ruokajärjestelmän muutoksen edistämiseen.

Bruen toi kaupunkitason näkökulmaa esittelemällä kahden kaupungin, Brasovin (Romania) ja Gentin (Belgia), kestävän ruokajärjestelmän systeemimuutosta edistäviä aloitteita. Brasovin alueellinen markkinajärjestelmämalli yhdistää tuottajat ja kuluttajat läpinäkyvällä tavalla, mikä tukee paikallistaloutta ja vähentää ruokahävikkiä. Gentin Green Deal -aloite puolestaan yhdistää kestävän kehityksen tavoitteet kaupungin hallintoon ja paikallisiin toimijoihin. Bruen korosti, että kaupunkitason ratkaisuja skaalaamalla voidaan vastata sekä alueellisiin että globaaleihin kestävän kehityksen haasteisiin.

Webinaarin loppukeskustelussa pohdittiin erityisesti, kuinka alueellisia aloitteita voidaan tehokkaasti seurata ja tukea kansallisella tasolla. Keskustelijoiden mukaan tarvitaan kansallisia ja kansainvälisiä mittausjärjestelmiä, jotka tekevät ruokajärjestelmämuutosten vaikutukset näkyviksi ja tukevat tietoon perustuvaa päätöksentekoa. Lisäksi käsiteltiin yksityisten toimijoiden välistä kilpailua Co-creation-prosessien aikana: vaikka kilpailu voi haastaa yhteistyötä, paneelissa korostettiin luottamukseen perustuvien verkostojen ja avoimen tiedonjaon merkitystä.

Osallistujat nostivat esiin myös laajemman poliittisen ja taloudellisen tuen tarpeen kestävien ruokajärjestelmien edistämiseksi. Johansenin mukaan Tanskan kansallinen toimintasuunnitelma on esimerkki siitä, miten poliittiset päätökset ja monialainen yhteistyö voivat luoda konkreettisia ja vaikuttavia muutoksia. Lopuksi todettiin, että ruokajärjestelmien kehittäminen edellyttää monitasoista lähestymistapaa, jossa alueelliset toimet voivat toimia ponnahduslautana laajempiin, kansallisiin ja kansainvälisiin muutoksiin.

Webinarin tallenne on katsottavissa : FOODPathS webinar**Terhi Junkkari**
yliopettaja, projektipäällikkö FOODPathS (GA N°101059497) -projekti, ORCID 0000-0001-8816-7312
SeAMK

Lähde

Ministry of Food, Agriculture and Fisheries of Denmark. (2023). *Danish action plan for plant-based foods*. The Department. https://en.fvm.dk/Media/638484294982868221/Danish-Action-Plan-for-Plant-based-Foods.pdf